

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Tomáše Kocourka v právní věci žalobce: **Ing. J. K.**, zast. JUDr. Ludvíkem Ševčíkem ml., advokátem, se sídlem Kobližná 47/19, Brno, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 12. 2025, č. j. 30 A 17/2025-74, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek vůči rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 12. 2025, č. j. 30 A 17/2025-74.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Jihomoravský kraj, Pobočka Hodonín, rozhodnutím ze dne 2. 8. 2023, č. j. SPU 144249/2023Se, schválil návrh komplexních pozemkových úprav v k. ú. Hrubá Vrbka, zhotovený společností GEOREAL spol. s r. o., s nímž vyslovili souhlas vlastníci 78,67 % řešených pozemků.

[2] Odvolání žalobce proti uvedenému rozhodnutí žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 1. 2025, č. j. SPU 395053/2024, zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[3] Žalobu podanou proti rozhodnutí žalovaného následně zamítl Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 18. 12. 2025, č. j. 30 A 17/2025-74.

[4] Žalobce v průběhu předcházejících řízení namítal, že v důsledku rozhodnutí pozemkového úřadu přišel o pozemky orné půdy, a naopak získal méně kvalitní pozemky trvalých travních porostů.

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost společně s návrhem na přiznání odkladného účinku. V tomto návrhu uvedl, že „*provádění KoPÚ (komplexních pozemkových úprav - pozn. NSS) a navazující kroky v území (zejm. realizace protierozních a vodohospodářských opatření, změny v hospodaření) mohou vést k fakticky obtížně vratným zásahům, hrozí majetková újma a zásah do způsobu užívání pozemků (změna druhu pozemků). Přiznáním odkladného účinku nebude nepřiměřeně dotčen veřejný zájem, zatímco nepřiznáním hrozí žalobci intenzivní újma.*“. Stěžovatel je přesvědčen, že v důsledku tvrzených okolností jsou v jeho případě splněny podmínky podle

§ 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), pro přiznání odkladného účinku.

[6] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že podle § 11 odst. 9 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemkových úpravách“), platí, že „[r]ozhodnutí podle odstavce 8 pozemkový úřad vydá po prověření, zda nebyla u příslušného soudu podána žaloba proti rozhodnutí vydanému podle odstavce 4. Pokud žaloba podána byla, přeruší pozemkový úřad řízení, a to až do konečného rozhodnutí soudem“. Obdobně postupuje pozemkový úřad v případě podání kasační stížnosti, neboť podle kapitoly 14.7 Metodického návodu pro provádění pozemkových úprav MN 01/2022 „[d]o rozsudku soudu může být žalobcem podána kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. Rovněž u tohoto soudu je třeba ověřit, zda nebyla kasační stížnost podána. K prověřování této skutečnosti slouží veřejně dostupná databáze Nejvyššího správního soudu -www.nssoud.cz. Pokud bude zjištěno, že kasační stížnost byla podána, bude rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv vydáno až na základě konečného rozhodnutí soudu.“ Vzhledem k tomu, že tímto způsobem bude pozemkový úřad postupovat i v nyní projednávané věci, žalovaný ponechává přiznání odkladného účinku na rozhodnutí soudu.

[7] Podle § 107 s. ř. s., kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.

[8] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s., soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Z těchto ustanovení vyplývá, že odkladný účinek lze na základě návrhu stěžovatele přiznat, jsou-li splněny tři podmínky: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu; 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58). Uvedené předpoklady musí být naplněny kumulativně.

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v nyní projednávané věci jsou zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti splněny. Přihlédl přitom k tvrzením v návrhu, ustanovením zákona o pozemkových úpravách a rovněž k judikatuře týkající se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve věci rozhodnutí o schválení návrhů komplexních pozemkových úprav, na níž bylo setrváno i při vědomí metodického návodu, na který poukázal žalovaný (srov. např. usnesení ze dne 15. 6. 2023, č. j. 10 As 84/2023-66, či ze dne 13. 6. 2024, č. j. 4 As 90/2024-43).

[11] Podle § 11 odst. 8 zákona o pozemkových úpravách je schválený návrh pozemkových úprav závazným podkladem pro rozhodnutí pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv, určení výše úhrady a lhůty podle § 10 odst. 2, popřípadě o zřízení nebo

pokračování

zrušení věcného břemene k dotčeným pozemkům a pro zpracování obnoveného souboru geodetických informací. Rovněž je závazným podkladem pro rozhodnutí o přechodu vlastnických práv k pozemkům, na nichž se nacházejí společná zařízení. Tímto rozhodnutím zanikají dosavadní nájemní vztahy, zatímní bezúplatné užívání a časově omezený nájem k pozemkům, kterých se rozhodnutí týká. Proti rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv, popřípadě o zřízení nebo zrušení věcného břemene, vydanému na základě schváleného návrhu se nelze odvolat.

[12] Podle § 11 odst. 9 zákona o pozemkových úpravách vydá pozemkový úřad rozhodnutí podle § 11 odst. 8 po prověření, zda nebyla u příslušného soudu uplatněna žaloba proti rozhodnutí vydanému podle odstavce 4 (tj. rozhodnutí o schválení návrhu pozemkových úprav, pokud s ním souhlasí vlastníci alespoň 60 % výměry pozemků, které jsou řešeny ve smyslu § 2 v pozemkových úpravách). Pokud žaloba podána byla, pozemkový úřad přeruší řízení, a to až do konečného rozhodnutí soudu.

[13] Nejvyšší správní soud při výkladu § 11 odst. 9 zákona o pozemkových úpravách v rozsudku ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 Ans 4/2013-16, zdůraznil, že důsledkem podání žaloby je zachování dosavadních vlastnických a užívatelských vztahů, což pochopitelně omezuje především vlastníky dotčených pozemků v tom, že musí vyčkat rozhodnutí soudu, nicméně tento zásah není nepřiměřený účelu tohoto ustanovení. Nelze pominout, že rozhodovací mechanismus upravený v § 11 odst. 4 uvedeného zákona vychází ze souhlasu většiny vlastníků dotčených pozemků s návrhem pozemkových úprav. Účelem § 11 odst. 9 je tak mj. ochrana menšinových vlastníků a posílení právní jistoty, že rozhodnutí o schválení návrhu pozemkových úprav obstojí z hlediska zákonnosti i ústavních principů ochrany vlastnictví. Na jeho základě totiž mohou být vydána rozhodnutí, která představují podstatný zásah do vlastnických práv, přičemž při jejich vydávání je pozemkový úřad rozhodnutím podle § 11 odst. 4 vázán.

[14] Nejvyšší správní soud proto v nynější věci dospěl k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání (obdobně viz usnesení NSS ze dne 12. 8. 2015, č. j. 1 As 169/2015-32, bod 13). Zároveň neshledal žádné konkrétní okolnosti, jež by nasvědčovaly tomu, že by samotné přiznání odkladného účinku kasační stížnosti mohlo být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[15] S ohledem na znění § 11 odst. 9 zákona o pozemkových úpravách není v posuzovaném případě nutné, aby Nejvyšší správní soud vyslovil, že jím přiznaný odkladný účinek kasační stížnosti působí i ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu. Přiznaný odkladný účinek kasační stížnosti tedy působí pouze ve vztahu k napadenému rozsudku, a do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují jeho účinky a pozemkový úřad nesmí v této věci vydat rozhodnutí podle § 11 odst. 8 zákona o pozemkových úpravách (srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2007, č. j. 4 As 72/2006-69, č. 1813/2009 Sb. NSS).

[16] Nejvyšší správní soud současně připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku může i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107

odst. 1 s. ř. s.). Dále zdůrazňuje, že z rozhodnutí o přiznání odkladného účinku nelze předjímat rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2026

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu